

РЕЦЕНЗИЯ ОТ:

доц. д-р Марио Петров Милков, д.м. – специалист-оториноларинголог, хабилитиран в професионално направление 7.1 Медицина, Медицински университет – Варна, Ръководител Катедра „Дентално материалознание и пропедевтика на протетичната дентална медицина“, Факултет по Дентална медицина, Медицински университет „Проф. д-р Паракев Стоянов“ – Варна, член на Научно жури, съгласно заповед №Р-109-438/07.10.2021г.

Относно: Дисертационен труд на тема „**Гласова рехабилитация на ларингектомирани болни чрез гласови протези**“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Оториноларингология“, в професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

Автор: д-р Асен Георгиев Асенов, докторант в самостоятелна форма на обучение в докторска програма „Оториноларингология“.

Научен ръководител: доц. д-р Николай Сапунджиев, д.м.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта.

Представеният комплект с материали на хартиен носител е пълен и е в съответствие с Процедурата за придобиване на ОНС „доктор“ в Медицински университет – Варна.

2. Кратки биографични данни за докторанта.

Д-р Асен Георгиев Асенов е възпитаник на Гимназия с преподаване на чужди езици „Георги Кирков“ гр. Пловдив. През 1997 година, завършва медицинското си образование с отличие във Висш медицински институт град Пловдив. Има придобита специалност по УНГ болести от 2003 година. От 2011г. е магистър по Здравен мениджмънт. Началник е на УНГ отделение към Университетска многопрофилна болница за активно лечение град Пловдив, асистент катедра УНГ болести, Медицински университет Пловдив. Женен, с 2 деца.

Писмено и говоримо владее английски и руски, ползва италиански и френски език.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи.

В настоящия дисертационен труд се представя решение на проблем, имащ отношение към социализацията на ларингектомирани пациенти, а именно възпроизвеждане на аларингеален говор, посредством гласови протези.

4. Познаване на проблема.

С цел оптимизиране на практическия подход при поставянето на гласовите протези, е направен сравнителен критичен анализ между стандартен метод за поставяне на гласови протези с езофагоскоп по Хаслингер, кух троакар, венозен катетър и водач и модифицирана техника по Lichtenberger-Brown с ендо-екстракарногеален иглодържател, ларингоскоп по Macintosh, нелатонов катетър и островърхи скалпели. Отчетени са 2 случая на медиастинит при стандартна техника и нула такива при модифицираната методика по Lichtenberger.

Отчетени са и усложненията от самата протеза, като леки (гранулации и инкарцериране на протезата в мукозата), и относително застрашаващи живота (като изпадане на протезата в ГИТ или изпадане в десен главен бронх с последваща екстракция под местна упойка).

Въведен е и методът на видеофлуороскопия като метод за определяне големината на протезата и положението вътрешния и фланец.

Направен е и фонетичен сравнителен анализ между Езофагеален говор(ЕГ) и такъв чрез Гласови протези(ГП).

5. Методика на изследването.

Секцията Материал и методи е написана на 12 страници, като е направено подробно описание. Докторантът е обследвал 51 пациенти (47 мъже и 4 жени) в два центъра: УНГ отделение към УМБАЛ "ПЛОВДИВ" Ад и УНГ клиника към УМБАЛ "Света Марина" Варна. За оформяне на трахеоезофагеална фистула са използвани както стандартна техника, така и модифицирана техника по Lichtenbergerger. Протезите се поставят на втори етап - минимум 6 седмици след прекарана лъчетерапия. Установени са основни индикации и контраиндикации за извършване на трахеоезофагеална фистула. След оформяне на фистулата между 24 и 48ч., се поставя протеза, като в повечето случаи пациентът проговоря до 30мин след това. При двама пациенти е извършена латерална миотомия на фарингеалните констриктори. Средната продължителност на протезата е 185 дни, съпоставимо с международните стандарти. Подмяната на протезата се извършва под местна упойка в рамките на 5 минути.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд.

Представеният дисертационен труд съдържа 114 страници и е онагледен с 20 фигури и 1 таблица. Структуриран е правилно и съдържа раздели: Въведение, Литературен обзор, Цел и задачи, Материал и методи, Резултати, Дискусия, Изводи, Приноси с научно-теоретичен и научно-практичен характер, Публикации и научни съобщения, свързани с дисертационния труд. Библиографията се състои от 185 източника, от които 11 на кирилица и 174 на латиница.

7. Приноси и значимост на разработката на науката и практиката.

Изводите, които могат да се направят от този дисертационен труд, са:

Гласовите протези, макар и "Златен Стандарт" за гласова рехабилитация на ларингектомирани болни по света и в България са все още слабо застъпени, поради неинформираност и неподгответеност на УНГ-специалистите в страната, както и поради неясната финансова рамка при доставянето им. Този труд подпомага популяризирането на метода и като позитиви, могат да се представят включването на Трахеоезофагеалната фистулизация и подмяната на протезата. Докторантът е обособил 5 приноса с научно-теоретичен и научно-практичен характер, свързани с анализ на данни от честотата на трахеоезофагеалната пункция (ТЕП), първи резултати от собствена модифицирана хирургична техника, характеристика на анализирани ларингеално протезирани пациенти, задълбочен анализ на нехирургичните проблеми и предизвикателства пред гласовата рехабилитация на ларингектомирани пациенти чрез ТЕП и имплантация на гласова протеза у нас.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд.

Представени са 3 пълнотекстови публикации (2 от които са в чужди списания) и 4 научни съобщения (от които 2 в международни форуми). Обемът на статиите и доклади във връзка с дисертационния труд е напълно достатъчен.

9. Лично участие на докторанта.

Д-р Асен Асенов е един от водещите автори в направлението на изследванията, което показва и неговият личен принос. Работил е и заедно с други клиницисти, което показва способността му да работи в екип.

10. Автореферат.

Съдържанието и качеството на автореферата, със заключение, е направено на 54 страници и отговаря на изискванията. Отразени са основните резултати, изводи и приноси на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационния труд съдържа научно-теоретични и научно-практични приноси, които представляват оригинален принос в науката. Това отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ). Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните изисквания на Медицински университет – Варна.

Дисертационния труд показва, че докторантът д-р Асен Георгиев Асенов притежава задълбочени теоретични познания и професионални умения по научна специалност „Оториноларингология“, в професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, Демонстрирани са качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнат резултати и приноси, и предлагам на почитаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на д-р Асен Георгиев Асенов в докторска програма „Оториноларингология“ в професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

29.11.2021г.

Гр. Варна

доц. др Марио Петров Милков, д.м.